

4e kwartaalbrief 2018

22-11-2018

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
2	Belangrijke ontwikkelingen.....	7
2.1	Nieuwe ontwikkelingen.....	8
2.2	Nieuwe ontwikkelingen met financieel effect in 2018	10
2.3	Verloop rekeningsaldo 2018.....	17
3	Voorgestelde begrotingswijzigingen.....	19
3.1	Beleidsarme én budgettair neutrale begrotingswijzigingen.....	20
4	Baten en lasten per programma	23
5	Prestatie indicatoren.....	25
5.0	Programma Bestuur en dienstverlening.....	26
5.1	Programma Veiligheid en openbare orde.....	27
5.2	Programma Bereikbaarheid en mobiliteit.....	28
5.3	Programma Onderwijs en kinderopvang.....	29
5.4	Programma Sociaal domein.....	30
5.5	Programma Welzijn, sport en cultuur.....	32
5.6	Programma Inkomen en armoedebeleid.....	33
5.7	Programma Leefomgeving en milieu.....	34
5.8	Programma Ruimtelijke ontwikkeling.....	35
6	Raadsbesluit.....	36

1 Inleiding

Met de kwartaalbrieven wil het college u op de hoogte houden van de realisatie van de begroting. De kwartaalbrieven kunnen we snel opstellen op basis van belangrijke financiële, inhoudelijke, politieke of bedrijfsmatige ontwikkelingen. De financiële consequenties zijn in een aantal gevallen van structurele aard. De kwartaalbrief betreft de besluitvorming en aanpassing van de begroting van het lopende jaar. De bedragen die genoemd zijn in de financiële tabellen in deze kwartaalbrief zijn afgerond op € 1.000. In de kadernota en de begroting komen de structurele gevolgen opnieuw terug.

Paragraaf 2: Belangrijke ontwikkelingen

Paragraaf 2 bevat belangrijke ontwikkelingen. Het gaat om inhoudelijke afwijkingen van de begroting en/of financiële afwijkingen. Als eerste komen de nieuwe ontwikkelingen zonder financieel effect aan de orde. Vervolgens de ontwikkelingen met een financieel gevolg. Daarna geven we een overzicht van de ontwikkelingen die effect hebben op de begroting waarover de Raad gevraagd wordt te besluiten.

Paragraaf 3: Voorgestelde begrotingswijzigingen

Paragraaf 3 bevat een overzicht van budgetneutrale wijzigingen van de begroting. Dit zijn besluiten die passen binnen het door de Raad vastgestelde beleid, maar waarvan de financiële consequenties de programmabudgetten overschrijden. Om die reden vraagt dit onderdeel een bekrachtiging van de raad (raadsbesluit). De voorgestelde wijzigingen vragen voor zover wij kunnen inschatten geen politieke discussie.

Paragraaf 4: Baten en lasten per product

Op verzoek van de audit commissie is een paragraaf toegevoegd met de baten en lasten per programma, inclusief de begrotingswijzigingen.

Paragraaf 5: Prestatie-indicatoren

Paragraaf 5 bevat de prestatie-indicatoren van programma's zoals die in de begroting zijn opgenomen. De prestatie-indicatoren zijn voor ons het "lampje op het dashboard" dat, als het gaat branden, een waarschuwing is voor aandacht of ingrijpen. In de eerste kwartaalbrief worden deze niet ingevuld, omdat de eerste kwartaal nog gaande is. In de tweede kwartaalbrief worden de prestatie-indicatoren over het eerste kwartaal gevuld.

Ten aanzien van de behandelprocedure

De kwartaalbrief bevat een verscheidenheid aan onderwerpen. Om de beantwoording van uw vragen door het college goed te kunnen voorbereiden, verzoeken wij u, uw vragen dinsdag voorafgaand aan de behandeling in de informatieve raad per mail te stellen.

Namens het College van Burgemeester en Wethouders,
de wethouder Financiën,

Lex Scholten

2 Belangrijke ontwikkelingen

Dit hoofdstuk heeft als doel om de Raad te informeren over (externe) ontwikkelingen die niet eerder gemeld zijn in een notitie of raadsbesluit. Een belangrijke ontwikkeling hoeft niet direct te leiden tot een financiële consequentie. Als dit wel het geval is wordt dit opgenomen in paragraaf 2.2.

2.1 Nieuwe ontwikkelingen

In deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over diverse ontwikkelingen die geen effect hebben op het rekeningresultaat. Het kan gaan om de voortgang / ontwikkelingen van grote projecten maar ook over besluiten waarvan het college vindt dat deze kenbaar gemaakt moeten worden aan de raad. Dit kan gaan om (mogelijke) risico's die in eerste instantie binnen bestaande programmabudgetten zijn opgevangen of over de verschuiving van budgetten. Het is niet nodig dat de raad hierover een besluit neemt.

2.1.1 Holland Park

Op projectgroepniveau worden vervolgstappen genomen met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte. Begin oktober zijn de eerste bruggen in Holland Park geopend en daarmee is een stukje definitieve inrichting mat water zichtbaar. Ook is de nieuwe Bergwijkdreef voor een deel aangelegd waardoor contouren van het toekomstige park zichtbaar worden.

Voor de uitbreiding van de Campus loopt de bouw voorspoedig.

Met stichting Arq is de intentieovereenkomst afgelopen. Stichting Arq ziet af van nieuwbouw op de locatie in de buurt van station Diemen-Zuid.

Het interne projectteam is gestart met de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure om een marktpartij te contracteren die het gebied gaat ontwikkelen en realiseren. Omdat de voorbereiding zorgvuldig moet verlopen heeft het projectteam iets meer tijd genomen voor het opstellen van de benodigde aanbestedingsstukken. Naar verwachting wordt de aanbestedingsprocedure in Q4-2018 gestart.

Verder geen nieuwe ontwikkelingen.

2.1.2 Voorbereidingskosten grondexploitatie Rietschuur

Het bestuur heeft uitgesproken dat de historische Rietschuur in Plantage de Sniep behouden moet blijven door er een nieuwe duurzame bestemming voor te vinden. Om dit proces in goede banen te begeleiden is er een project opgestart. T.b.v. het project worden er voorbereidingskosten gemaakt, deze worden ingeschat op ca. € 40.000.

De voorbereidingskosten omvatten o.a. onderzoeken naar de staat van het gebouw en de kenmerken van het gebied en projectmanagementkosten. Het voorstel is om deze kosten aanvullend mee te nemen in de grondexploitatie Plantage de Sniep en dit te verwerken bij de actualisatie van het MPG per 31-12-2018.

2.1.3 Winstwaarschuwing "Sociaal Domein, onderdeel Jeugd"

Per 1 januari 2018 wordt in de regio's Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland uitvoering gegeven aan het nieuwe jeugdstelsel. Binnen deze regio wordt een behoorlijk tekort verwacht op het budget voor de jeugdzorg.

Vooralsnog lijkt de situatie in Diemen mee te vallen en zullen wij, in tegenstelling tot gemeenten in de regio, naar verwachting niet met zeer grote overschrijdingen binnen de specialistische jeugdzorg te maken krijgen.

Er wordt door de betrokken gemeenten gewerkt aan een nadere analyse en aan bijbehorende oplossingen, waarbij ook de verantwoordelijkheid van de zorgaanbieders in beeld is.

Na de eerste signalen van een aanzienlijke kostenoverschrijding voor gemeenten zijn door gemeenten, aanbieders en verwijzers gezamenlijk maatregelen voorbereid en in werking gesteld, met name om bij te sturen.

Daarnaast hebben gemeenten met aanbieders afgesproken om het resterende tekort gezamenlijk op te brengen en vindt er dus nog een afrekening plaats.

Voor 2019 worden aanvullende afspraken gemaakt en maatregelen ingevoerd waardoor de tarieven passender zullen zijn en daarmee de verwachting zal zijn dat er geen herhaling van de huidige overschrijding plaats zal vinden.

2.2 Nieuwe ontwikkelingen met financieel effect in 2018

In deze paragraaf komen de ontwikkelingen aan de orde die een financieel effect hebben. Dit kunnen ontwikkelingen zijn met een effect op het rekeningsaldo of betrekking hebben op de inzet van reserves. Ook aanpassingen van investeringsbudgetten komen in dit hoofdstuk aan bod.

Het betreft begrotingswijzigingen waarover de raad besluiten moet nemen.

2.2.1 Afrekening subsidie Vluchtelingenwerk en bijdrage statushouders 2017

Dit betreft de definitieve subsidie afrekening over de jaren 2016 en 2017 van de Stichting Vluchtelingenwerk en de ontvangen bijdrage voor de statushouders over 2017. Wij stellen voor het voordeel ad € 48.000 ten gunste van het voorlopig rekeningresultaat 2018 te laten komen.

2.2.2 Lage-inkomensvoordeel (LIV) 2017

Het LIV is een tegemoetkoming van het Rijk in de loonkosten voor werknemers met een laag loon op grond van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en onderdeel van de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl). Deze regeling is ingegaan per 1 januari 2017. De Belastingdienst heeft op 23 juli 2018 de beschikking verzonden en een bedrag toegekend van € 48.000. Wij stellen u voor het toegekende bedrag ten gunste van het voorlopige rekeningresultaat te laten komen.

2.2.3 Deel hogere uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) inzetten voor armoede- en minimabeleid

Hogere uitkering BUIG

De definitieve doeluitkering BUIG 2018 is bekend. De nadere voorlopige doeluitkering voor de bijstandsuitkeringen bedroeg € 7.399.000. De definitieve beschikking is uitgekomen op een bedrag ad € 7.621.000. Dit betekent dat het bedrag zal worden aangepast met € 222.000. Ook de geraamde uitgaven worden met dit bedrag aangepast.

Verhogen budget armoede- en minimabeleid

Omdat wij een tekort van circa € 150.000 op het budget voor Bijzondere bijstand (armoedebeleid/minimabeleid) verwachten, stellen wij voor de hogere ontvangsten voor de BUIG hiervoor in te zetten.

Oorzaken voor het tekort zijn:

- verruiming van de maatregelen uit de "Nota inkomensondersteunend armoedebeleid 2016-2019";
- toename van beroep op de diverse regelingen;
- verhoogde instroom van statushouders.

2.2.4 Verhoging krediet onderheide wegen Centrum West

In januari 2018 is de Europese openbare aanbesteding voor dit werk gestart. Uiteindelijk is in mei 2018 de inschrijving op basis van de meest economisch voordelige inschrijving (EMVI) beoordeeld. Als gevolg van de ontwikkelingen in de markt in combinatie met het multidisciplinair complex werk is de aanbesteding hoger uitgevallen dan geraamd. Hierover heeft de gemeenteraad een informatieve memo ontvangen.

Voorgesteld wordt het investeringsbudget te verhogen van € 5.700.000 naar € 8.600.000 en deze over 40 jaar af te schrijven, conform de vastgestelde nota activabeleid. De jaarlijkse lasten komen hiermee op € 215.000. Dit levert een extra last op van € 72.500 per jaar.

2.2.5 Vrijval begrote kosten verhuizing BP tankstation

De grondexploitatie Holland Park West is op 31 mei 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze grondexploitatie is een kostenpost opgenomen ter dekking van de verhuiskosten tankstation BP.

Een bedrag à € 105.000 was echter ook opgenomen in de begroting, ter dekking van deze verhuizing. Deze kan daarom nu komen te vervallen omdat alle kosten elders (o.a. in de grondexploitatie) worden voorzien.

2.2.6 Kosten geluidshinder naar Reserve Omgevingslawaaï

In het kader van geluidswerende maatregelen is er in 2018 voor € 50.000 aan kosten gemaakt. Wij stellen voor deze kosten te onttrekken uit de reserve omgevingslawaaï.

2.2.7 Bestemmingsreserve Duurzaamheid

Bij het coalitieakkoord 2018-2022 is een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld voor duurzaamheid in 2018. Het is nog niet de verwachting dat dit bedrag in 2018 volledig ingezet hoeft te worden. Momenteel wordt door een externe adviseur een duurzame kansennotitie opgesteld die zal leiden tot een concreet Duurzaamheidsprogramma. Daarnaast worden er initiatieven uit onder andere Daarom Duurzaam Diemen opgepakt.

Verwachting is dat we in 2018 niet het gehele duurzaamheidsbudget gaan besteden. Wij stellen voor om gedurende de coalitieperiode de niet uitgegeven budgetten te storten in een bestemmingsreserve. Deze reserve blijft gedurende de periode van het coalitieakkoord bestaan. Voorstel is de reeds bestaande reserve Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK) hiervoor te gebruiken en de reserve te hernoemen in "Bestemmingsreserve Duurzaamheid".

Deze reserve bevatte op 1 januari 2018 nog € 40.000 voor lokale duurzame initiatieven. Onttrekkingen uit de reserve verlopen via voorstellen die worden voorgelegd aan de raad. Dit kunnen aparte raadsvoorstellen zijn of als onderdeel van de kwartaalbrief. Verwachting is dat in 2018 plusminus € 350.000 gestort gaat worden in de reserve.

2.2.8 Onttrekking bestemmingsreserve Leges

Vanwege het doorschuiven van enkele aanvragen omgevingsvergunning voor grote bouwprojecten ontvangen we in 2018 minder legesopbrengsten dan verwacht. Naar verwachting zal dit € 700.000 minder zijn. Deze opbrengsten schuiven door naar 2019. Omdat de leges omgevingsvergunningen een kostendekkende exploitatie betreft stellen wij voor in 2018 het werkelijke tekort te verrekenen / onttrekken uit de egaliseringsreserve Bouwleges, die voor dergelijke fluctuaties is bedoeld.

2.2.9 Actualisatie grondexploitatie Sniep

Bij het MPG 2017 (jaarrekening 2017) is de grondexploitatie Sniep geactualiseerd en vastgesteld door de raad. Deze mutatie is nu verwerkt in de begroting. Dit levert een rentenadeel van ca. € 25.000 op.

2.2.10 Straatcoaches

In de 2e kwartaalbrief hebben wij gemeld dat begin 2018 de inzet van Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA) positief is geëvalueerd. Daarnaast hebben wij ook gemeld dat binnen de begroting € 76.000 aan dekking is gevonden voor de kosten van € 110.000. Dit maakt dat wij een tekort hebben van € 34.000 voor deze activiteit.

In het raadsbesluit van de 2e kwartaalbrief 2018 is geen besluit genomen over het dekkingsvoorstel voor dit tekort. Dit is dan ook de aanleiding waarom wij voorstellen het bedrag van € 34.000 alsnog beschikbaar te stellen en dit ten laste te brengen van het voorlopig rekeningresultaat 2018.

2.2.11 Veilig thuis Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang-middelen (DUVO)

Zoals in de 1^e kwartaalbrief van 2017 gemeld, ontvangt Amsterdam als centrumgemeente Rijksmiddelen voor hulp en opvang na huiselijk geweld, de zogenaamde DUVO-middelen. Amsterdam is verantwoordelijk voor besteding van deze middelen ten bate van de regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. Een deel van de reguliere DUVO-middelen wordt rechtstreeks aan de Amstellandgemeenten ter beschikking gesteld. In de bestuurlijke commissie Veilig Thuis is besloten de onderlinge verdeling van deze middelen tussen de vijf Amstellandgemeenten te verdelen naar rato van inwonertal van 1 januari van het jaar voorafgaand.

Dit houdt in dat wij voor 2018 circa € 29.000 ontvangen van Amsterdam. Omdat wij in de begroting structureel rekening hebben gehouden met een bedrag van € 44.000, stellen wij voor om zowel de baten als lasten met € 15.000 te verlagen.

2.2.12 Tariefstijging Hulp bij het huishouden

Door het gebruik van actuelere maatstafaantallen is de integratie-uitkering Wmo 2018 in de septembercirculaire verhoogd met € 18.000 ten opzichte van de meicirculaire. Er wordt voorgesteld om deze verhoging te gebruiken om een gedeelte van de tariefstijging Hulp bij het Huishouden te dekken. Als gevolg van CAO-ontwikkelingen en de Algemene Maatregel van Bestuur omtrent reële kostprijs worden de tarieven voor Hulp bij het Huishouden met terugwerkende kracht vanaf 1 april 2018 verhoogd. Voor het overige deel van deze tariefstijging Hulp bij het Huishouden kan dekking worden gevonden binnen het Wmo-budget.

2.2.13 Leerlingenvervoer

In 2017 is er € 62.000 minder besteed aan leerlingenvervoer dan begroot. Deze lagere besteding is het effect van een vernieuwd contract met de vervoerder. Voor de aankomende jaren wordt een toename in het gebruik van leerlingenvervoer verwacht. Dit wordt veroorzaakt door de groei van het aantal inwoners in Diemen en een toename in het aantal statushouders. Kinderen van statushouders volgen een jaar lang taalonderwijs en maken hiervoor gebruik van het leerlingenvervoer. De verwachte kosten worden geschat op € 40.000. Op basis hiervan wordt voorgesteld om het budget voor leerlingenvervoer structureel te verlagen met € 20.000.

2.2.14 Derde voortgangsrapportage 2018 Duo+

In oktober heeft u de Derde voortgangsrapportage 2018 van Duo+ ontvangen. Deze rapportage bevatte naast de informatie over de voortgang ook een begrotingswijziging. In deze kwartaalbrief verwerken we de financiële gevolgen.

De Derde voortgangsrapportage leidt voor Diemen tot een aanvullende bijdrage van € 100.000. € 55.000 van deze kosten betreft een verrekening met reeds bestaande budgetten binnen Diemen. Met de verrekening van medewerkers tussen Diemen en Duo+

(totaal € 28.000) is rekening gehouden bij de budgettaire neutrale begroingswijziging van de personeelskosten. Daarnaast was binnen Diemen nog een budget van € 27.000 beschikbaar voor de verwerking van wijzigingen in de salaris en personeelsadministratie (ADP). Dit budget is destijds bij de oprichting van Duo+ niet direct 'meegegaan' omdat beide andere DUO-gemeenten een dergelijk budget niet direct zichtbaar konden maken in hun begroting. Uiteraard heeft Duo+ wel een budget nodig.

Resteert een incidentele aanvullende bijdrage van € 45.000 nodig voor de vervangingskosten als gevolg van ziekte en het treffen van een voorziening voor een vaststellingsovereenkomst met een oud-werknemer. Daarnaast is voor de kwaliteitsverbetering van het team Personeel & Organisatie en de verbijzonderde interne controle incidenteel budget nodig. Voorstel is de incidentele bijdrage van € 45.000 ten laste te brengen van de het verwachte rekeningsaldo 2018.

2.2.15 Bijdrage VNG (Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering)

In juni 2017 is in de Algemene Ledenvergadering van de VNG besloten om de financiering van gezamenlijke gemeentelijke activiteiten met ingang van 2018 te laten verlopen via het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU).

Voorbeelden van gezamenlijke gemeentelijke activiteiten zijn onder meer Digitale Agenda 2020, de Informatiebeveiligingsdienst en het Kenniscentrum Dienstverlening. De financiering van deze projecten verliep via het Gemeentefonds (algemene uitkering) en met ingang van 2018 via het Fonds GGU.

De omvang van het Fonds GGU is met € 52,3 miljoen ongeveer gelijk aan de uitnamen uit het Gemeentefonds in 2017 (€ 50 miljoen). In 2019 zal het budget voor het Fonds GGU gelijk blijven en daarmee ook de gemeentelijke bijdrage van circa € 3 per inwoner.

Het Fonds GGU geeft uitdrukking aan de wens van gemeenten om samen vorm te geven aan een beweging die inzet op een toekomstbestendige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan burgers en ondernemers. De beweging zal de komende jaren verder doorgroeien. Steeds meer zullen gemeenten gezamenlijke activiteiten ontwikkelen en realiseren. Een ontwikkeling die samenvalt met de groeiende omvang en de toegenomen complexiteit van het gemeentelijke takenpakket.

In de begroting 2018 was slechts deels rekening gehouden met de aanpassing van deze financiering. Er dient nog een budget van € 45.000 gereserveerd te worden voor de gemeentelijke bijdrage. Vanaf 2019 is deze financiering volledig verwerkt.

2.2.16 Dividend Meerlanden

In de begroting 2018 hebben wij rekening gehouden met een ontvangst van circa € 104.000 aan dividend van N.V. De Meerlanden en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). In de aandeelhoudersvergadering van N.V. De Meerlanden is vastgesteld meer dividend uit te keren aan de aandeelhouders. Op basis van de huidige informatie van N.V. De Meerlanden blijkt dat de gemeente Diemen per saldo € 168.000 ontvangt. Van de BNG is € 14.000 aan dividend ontvangen. In totaal is dit € 182.000. Dit is € 78.000 meer dan geprognosticeerd.

2.2.17 Rentes

In 2018 ontstaat op de rente per saldo een voordeel van € 245.000. Deze is opgebouwd uit de volgende post:

- Een voordeel van € 256.000 op te betalen rente voor de aangegane langlopende leningen. Door de opbrengsten uit grondverkoop was geen herfinanciering van twee vrijvallende langlopende leningen van € 5 miljoen nodig.;

- Een voordeel van € 45.000 op te betalen rente voor de aangegane kortlopende leningen. We hebben geen kort geld opgenomen;
- Een nadeel van € 56.000 op te ontvangen rente op de uitgezette hypothecaire geldleningen aan personeel en de sportleningen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door extra of gehele aflossingen van de hypotheke.

2.2.18 Belastingopbrengsten

De laatste kwartaalbrief wordt ook gebruikt om de belastingopbrengsten bij te stellen. Per saldo leidt dit tot een negatieve bijstelling van € 97.000.

Onroerend zaakbelasting - niet woningen

Gebleken is dat de opbrengsten OZB voor niet-woningen € 125.000 lager bedragen dan verwacht. Oorzaak hiervan is de lagere taxatiewaarde van de niet-woningen. Dit leidt zowel bij het eigenaren- als het gebruikersdeel tot een neerwaartse bijstelling.

Hondenbelasting

In de begroting 2018 was de afschaffing hondenbelasting niet financieel doorvertaald. Dit is alsnog verwerkt. Dit leidt tot een negatieve bijstelling van € 90.000. In de begroting 2019 is de aframing wel verwerkt.

Toeristenbelasting

In 2018 is beperkt rekening gehouden met de meeropbrengsten toeristenbelasting. Er is een opbrengst van € 77.000 geraamd. In juli 2017 heeft het hotel haar deuren geopend. Het hotel heeft momenteel 744 bedden. De verwachte opbrengst is 744 bedden x 350 dagen x € 0,99 (tarief toeristenbelasting 2018) x 75% (verwacht bezettingspercentage) = afgerond € 195.000. Ten opzichte van de huidige raming kan de opbrengst met € 118.000 verhoogd worden.

2.2.19 Algemene uitkering

Door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie (BZK) is op 18 september 2018 de Septembercirculaire 2018 gepubliceerd. Hierna hebben wij in beeld gebracht wat de financiële consequenties zijn van de recente ontwikkelingen die in deze circulaire zijn gepresenteerd.

Algemene uitkering	2018
Begroting 2018 op basis van meicirculaire 2018	36.930
BTW-compensatiefonds	-245
Accres	-300
Integratie en decentrale uitkeringen (DU/UI)	40
Overige mutaties	-35
Mutaties septembercirculaire 2018	-540
Algemene uitkering na bijstelling	36.390

Toelichting op mutaties

- *Btw-compensatiefonds*
Naar inschatting van het ministerie van Financiën declareren gemeenten in 2018 meer BTW dan was voorzien in de meicirculaire 2018. Dat leidt vooralsnog tot een verlaging van de Algemene uitkering met circa € 245.000 in 2018. Bij de meicirculaire 2019 volgt de afrekening over 2018.
- *Accres*

Het accres 2018 is nadeliger, ten opzichte van de meicirculaire 2018 omdat het Rijk naar verwachting minder zal uitgeven dan was geprognosticeerd. De daling van het accres werkt in het systeem van het gemeentefonds structureel door naar volgende jaren. Dit nadelig effect wordt voor een aanzienlijk deel gecompenseerd door de hogere accres van 2019.

- Integratie en decentrale uitkeringen (*DU/UI*)
Dit effect wordt voor een aanzienlijk deel veroorzaakt door de participatiewet, Wmo en Bonus beschut Werken.
- Overige mutaties
Het effect "Overige mutaties" wordt veroorzaakt door hoeveelheidsverschillen en de ontwikkeling omtrent de uitkeringsbasis.

2.2.20 Vennootschapbelasting reclame-inkomsten

De Belastingdienst heeft een brief gestuurd waarin zij aangeven dat ze een aangiftebiljet wenst te ontvangen voor de aangifte vennootschapsbelasting 2016. De Belastingdienst concludeert in zijn algemeenheid dat ten aanzien van gemeenten redelijke vermoedens bestaan dat sprake is van belastingplicht en dat dat ook geldt voor de gemeente Diemen. Op grond van artikel 6 Algemene Wet inzake Rijksbelastingen heeft de inspecteur besloten over te gaan tot 'uitreiking' van een aangiftebiljet.

Vermoeden bestaat dat bij de volgende activiteiten een belastingplicht ontstaat:

- het ophalen van bedrijfsafval;
- de verkoop van reststoffen voortkomend uit de activiteit inzameling van huishoudelijk afval (hierover loopt overleg met de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten).
De impact van de tussenkomst een tussenschakel, zoals bijvoorbeeld Rova, is eveneens onderwerp van gesprek;
- het geven van gelegenheid van reclame-uitingen voortvloeiend uit privaatrechtelijke (concessie) overeenkomsten;
- de uitgifte van leningen.

Onze (externe) fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht of bovenstaande activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant is. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging doen we wel aangifte. Dit om naheffingsrente (8%) uit te sluiten. Voorlopig is er alleen voor 2016 de verplichting om aangifte te doen. Berekend is dat deze aanslag plusminus € 45.000 bedraagt. Na de definitieve aanslagbeschikking van de Belastingdienst kunnen we in bezwaar en beroep.

Voorstel is deze kosten te dekken uit de Stelpost Onvoorzien. Deze stelpost bedraagt voor verrekening € 51.000. Na de 4de kwartaalbrief is het niet meer mogelijk een claim om deze stelpost te doen. Voorstel is het restant van het budget van de Stelpost Onvoorzien, € 6.000, vrij te laten vallen aan het rekeningsaldo 2018.

2.2.21 Actualisatie kapitaallasten (afschrijving en rente) 2018

De kapitaallasten voor het begrotingsjaar 2018 zijn herberekend op basis van de jaarrekening 2017. Dit leidt tot een voordelig resultaat van € 255.000. Dit bestaat uit een voordeel van € 309.000 op de afschrijvingslasten en een nadeel van € 54.000 op de rentelasten.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten hebben een voordelig resultaat van € 309.000. Dit komt doordat investeringen nog niet gereed zijn, waardoor er geen afschrijvingslasten voor 2018 zijn. Deze zullen pas plaatsvinden in het begrotingsjaar 2019.

De grootste vrijval afschrijvingslasten, is voor de volgende investeringen:

Kredieten:	Bedrag
Vervangen VRI Burgemeester Bickerstraat/Hartveldseweg 2015	€ 20.000
Vervangen Aebi Schmidt veegmachine	€ 23.000
Vorbereidingskrediet E-installaties	€ 43.000
Vervangen onderheide wegen Centrum West	€ 143.000
Kanter straatveegauto	€ 20.000
Vervangen Iveco wagen	€ 20.000
Vervangen Iveco Daily	€ 15.000
Vervangen beschoeiing waterpartijen	€ 10.000
Vervangen trekker sportveld John Deere	€ 11.000
Overige investeringen	€ 4.000
Totaal	€ 309.000

Rentelasten

De rentelasten hebben een nadelig effect van € 54.000. Dit komt doordat er minder rentelasten verrekend kunnen worden met de voorziening. De grootste vrijval rentelasten is voor de investering PVC-riool Vogelweide van € 51.000.

2.2.22 Kostenverdeelstaat

In deze kwartaalbrief worden de budgetten op de afdelingskostenplaatsen verdeeld naar de betreffende programma's. Per saldo levert dit een nadeel op van € 35.000. Oorzaak van dit nadeel is dat een deel van de kosten niet naar de kostendeekkende tarieven en grondexploitaties wordt doorbelast zoals begroot.

De grootste verschillen zijn veroorzaakt door:

- riool (€ 39.000 meer aan uren doorbelast);
- afval (€ 28.000 minder aan uren doorbelast);
- en parkeren (€ 29.000 minder aan uren doorbelast).

2.2.23 Verzekeringen

Doordat er meer claims zijn geweest is de premie voor de aansprakelijkheidsverzekering gestegen. Daarnaast zijn de premies voor de autoverzekering gestegen en is er een nieuwe vrachtwagen bijgekomen. Ook is de premie voor de brandverzekering weer gestegen. Dit alles maakt dat er € 43.500 extra budget benodigd is.

2.3 Verloop rekeningsaldo 2018

In onderstaand overzicht krijgt u een beeld van alle voorgestelde begrotingswijzigingen die in voorgaande paragraaf zijn genoemd en het effect daarvan op het verwachte rekeningsaldo na verwerking/vaststelling van deze kwartaalbrief.

Omschrijving		Prog/ paragr	Bedrag	I/S
Primitieve begroting 2018		Diverse	20	
Mutaties 1e kwartaalbrief 2018		Diverse	47	
Mutaties 2e kwartaalbrief 2018		Diverse	-60	
Subsidie Doorstart Diemeromroep		Welzijn, sport en cultuur	-32	
Mutaties 3e kwartaalbrief 2018		Diverse	326	
Subtotaal na 3e kwartaalbrief 2018			301	
4e kwartaalbrief 2018				
2.2.1	Afrekening subsidie Vluchtelingenwerk en bijdrage statushouders 2017	Sociaal domein	48	I
2.2.2	Lage-inkomensvoordeel (LIV) 2017	Inkomen en armoedebeleid	48	I
2.2.3	Deel hogere uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) inzetten voor armoede- en minimabeleid: kosten	Inkomen en armoedebeleid	-222	I
2.2.3	Deel hogere uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG) inzetten voor armoede- en minimabeleid: opbrengsten	Inkomen en armoedebeleid	222	I
2.2.4	Verhoging krediet onderheide wegen Centrum West	Leefomgeving en milieu	Neutraal	I
2.2.5	Vrijval begrote kosten verhuizing BP tankstation	Ruimtelijke ontwikkeling	105	I
2.2.6	Kosten geluidshinder naar Reserve Omgevingslawaaai: kosten	Ruimtelijke ontwikkeling	-50	I
2.2.6	Kosten geluidshinder naar Reserve Omgevingslawaaai: Onttrekking reserve	Ruimtelijke ontwikkeling	50	I
2.2.7	Bestemmingsreserve Duurzaamheid: verwacht restant coalitiegelden ¹	Leefomgeving en milieu	350	I
2.2.7	Bestemmingsreserve Duurzaamheid: dotatie	Leefomgeving en milieu	-350	I
2.2.8	Onttrekking bestemmingsreserve leges: minder opbrengsten	Ruimtelijke ontwikkeling	-700	I
2.2.8	Onttrekking bestemmingsreserve leges: onttrekking	Ruimtelijke ontwikkeling	700	I
2.2.9	Actualisatie grondexploitatie Sniep	Ruimtelijke ontwikkeling	-25	I
2.2.10	Straatcoaches	Sociaal domein	-34	S
2.2.11	Veilig thuis DUVO-middelen: kosten	Sociaal domein	15	I
2.2.11	Veilig thuis DUVO-middelen: opbrengsten	Sociaal domein	-15	I
2.2.12	Tariefstijging Hulp bij het huishouden	Sociaal domein	-18	I
2.2.13	Leerlingenvervoer	Onderwijs en kinderopvang	20	S
2.2.14	3e Voortgangsrapportage 2018 Duo+	Bestuur en dienstverlening	-45	I
2.2.15	Bijdrage VNG (Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering)	Algemene dekkingsmiddelen	-40	I
2.2.16	Dividend De Meerlanden	Algemene dekkingsmiddelen	78	I
2.2.17	Rentes	Algemene dekkingsmiddelen	245	I
2.2.18	Belastingopbrengsten	Algemene dekkingsmiddelen	-97	S
2.2.19	Algemene uitkering	Algemene dekkingsmiddelen	-542	I
2.2.20	Vennootschapsbelasting reclame-inkomsten	Algemene dekkingsmiddelen	-45	I
2.2.20	Aframen post onvoorzien	Algemene dekkingsmiddelen	51	S
2.2.21	Actualisatie kapitaallasten 2018	Diverse	255	I
2.2.22	Kostenverdeelstaat	Diverse	-35	I

¹ Betreft nieuwe naam reserve (was Reserve SLOK)

Omschrijving		Prog/ paragr	Bedrag	I/S
2.2.23	Verzekeringen	Diverse	-44	S
Subtotaal 4e kwartaalbrief 2018			-75	
Saldo na 4e kwartaalbrief 2018			226	

I = incidenteel, S = structureel; Structurele wijzigingen worden in de eerstvolgende kadernota en begroting verwerkt.

3 Voorgestelde begrotingswijzigingen

De financiële bevoegdheden van de raad zijn het vaststellen van de inkomsten en uitgaven per programma, de onttrekkingen en de toevoegingen aan de reserves en de uitgaven voor investeringen. Deze worden allemaal besloten in de programmabegroting. Gedurende het jaar kunnen zich situaties voordoen die passen binnen het bestaande beleid, maar wel een raadsbeslissing vragen. De mogelijkheid van een extra te ontvangen subsidie is er zo een. Formeel mag het college die pas aanvaarden als de Raad deze heeft goedgekeurd. De inkomsten en uitgaven van het betreffende programma worden er immers door beïnvloed.

De praktijk is echter dat voor dergelijke 'beleidsarme' beslissingen het college een beslissing neemt in lijn met het door de raad vastgestelde beleid. De gemeenteraad wordt vervolgens in de kwartaalbrief gevraagd de voorgestelde begrotingswijzigingen vast te stellen en daarmee de budgetten in het huidig begrotingsjaar aan te passen.

In deze paragraaf hebben we de toelichtingen opgenomen. Het overzicht van de beleidsarme besluiten treft u aan op de volgende pagina. In paragraaf 4 hebben we de begrotingswijzigingen verwerkt in de begroting.

3.1 Beleidsarme én budgettair neutrale begrotingswijzigingen

De raad stelt per programma de budgetten op baten- en lastenniveau vast. In dit hoofdstuk worden saldoneutrale budgetwijzigingen opgenomen. Oftwel wijzigingen die geen invloed hebben op het verwachte begrotingssaldo. Het betreft de volgende soorten wijzigingen:

- budgetverschuivingen tussen twee programma's;
- een aanpassing van de baten en de lasten binnen één programma.

Besluit	Bedrag	Van	Naar	I / S ²
<p>3.1.1 Subsidies Sociaal Domein Wij hebben de afgelopen periode gebruikt om alle structurele subsidies beter in beeld te brengen. Om de subsidies efficiënter te kunnen verantwoorden hebben wij per saldo € 172.000 budgetneutraal gemuteerd. Wij verwachten in 2018 circa € 3.689.000 aan subsidies te verstrekken.</p>	172.000	Sociaal domein & Onderwijs en kinderopvang	Inkomen en armoedebeleid	S
<p>3.1.2 Subsidie nieuwe gehuisveste vluchtelingen Stichting Vluchtelingenwerk ontvangt naast een basissubsidie van circa € 42.000 voor juridische en maatschappelijke begeleiding, ook een plusdeel voor nieuw gehuisveste vluchtelingen. Dit plusdeel wordt ten laste gebracht bij Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Wij verwachten in 2018 circa 30 nieuw te huisvesten vergunninghouders. Op basis van deze aantallen kunnen wij circa € 71.000 betreffende het plusdeel in rekening brengen bij COA. Dit is voor ons de aanleiding om zowel de baten als de lasten met € 71.000 te verhogen.</p>	€ 71.000	Sociaal domein	Sociaal domein	I
<p>3.1.3 Subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF) Van het ESF ontvangt de gemeente een subsidie voor de re-integratiecoach. De coach wordt ingezet voor het terugdringen van jeugdwerkloosheid en de arbeidsinpassing van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.</p>	€ 33.000	Sociaal domein	Sociaal domein	I
<p>3.1.4 Personele lasten Op basis van de betalingen tot en met september hebben wij een prognose gemaakt voor 2018. Uit de vergelijking van deze prognose en de begroting blijkt dat geen bijstelling van het totaal budget nodig is. Ook het tekort op het budget voor langdurige ziekteverzuim van € 38.000 is binnen de begroting opgevangen (zie kwartaalbrief). Per saldo hebben wij tussen binnen de begroting circa € 99.000 budgettair neutraal verschoven.</p>	€ 99.000	Bedrijfsvoering	Bestuur en dienstverlening & Welzijn, sport en cultuur	I

² I = incidenteel; S = structureel

Besluit	Bedrag	Van	Naar	I / S ²
<p>3.1.5 Actualisatie afvalbudgetten Voor 2018 is de aanneemsom van de Meerlanden op € 2.325.000 begroot. Verwacht wordt dat dit bedrag met € 225.000 wordt overschreden. De grootste stijging in de kosten is terug te herleiden naar het tarief dat Diemen betaalt voor het ophalen, verwerken en scheiden van plastic afval. Er wordt steeds meer plastic ingezameld, maar het voorschot dat Diemen betaalt voor de verwerking is ook aanzienlijk gestegen. Dit verschil wordt terugverdiend door de subsidie die wordt ontvangen voor het inzamelen van plastic. Verder lopen de kosten voor het inzamelen van grofvuil aan huis flink op, omdat er meer meldingen zijn en het inzetschema is aangepast. Ook is er sprake geweest van areaaluitbreiding wat leidt tot meer ondergrondse containers voor grondstoffen. Door de groei van Diemen wordt meer afvalstoffenheffing ontvangen dan geraamd.</p>	€ 225.000	Leefomgeving en milieu	Leefomgeving en milieu	I
<p>3.1.6 Huuropbrengsten gebouwen Sociaal Domein Uit analyse is gebleken dat het totaal aan huuropbrengsten in de begroting overeenstemt met het totaal aan huuropbrengsten conform de huurovereenkomsten met derden. De analyse heeft ook aangetoond dat per saldo circa € 18.000 niet op het juiste programma is geraamd. Dit maakt dat wij voorstellen de begroting hierop aan te passen. Daarnaast stellen wij ook voor dat de gemeente geen huur meer aan zichzelf in rekening brengt voor gebruik van de Brede HOED. De gemeente draait immers op voor zowel de baten als de lasten.</p>	€ 18.000	Welzijn, sport en cultuur	Onderwijs en kinderopvang	S
<p>3.1.7 Electra en gas In de huidige begroting zijn een aantal budgetten centraal begroot. Deze zijn vervolgens doorberekend aan diverse programma's. In het kader van efficiëntie stellen wij voor deze budgetten direct op de programma's te begroten. Per saldo gaat het om een budgetneutrale verschuiving van € 172.000.</p>	€ 172.000	Paragraaf Bedrijfsvoering	Diverse	S
<p>3.1.8 Technische correctie opbrengsten reclamezuil De verwachte opbrengsten van de reclamezuil zijn verplaatst van programma Algemene dekkingsmiddelen naar Ruimtelijke ontwikkeling.</p>	€ 70.000	Algemene dekkingsmiddelen	Ruimtelijke ontwikkeling	I

4 Baten en lasten per programma

In deze bijlage zijn de programmacijfers met de baten en lasten per programma opgenomen. Per programma wordt vermeld: de wijzigingen van de lasten en de wijzigingen van de baten. In de regels vanaf verrekening reserves worden de mutaties op de reserves getoond.

Overzicht Baten en lasten

Programma	Lasten	Baten
Exploitatie		
Prog. 0 Bestuur en dienstverlening	315	304
Prog. 1 Veiligheid en openbare orde	243	-
Prog. 2 Bereikbaarheid en mobiliteit	-81	-32
Prog. 3 Onderwijs en kinderopvang	-136	-18
Prog. 4 Sociaal domein	-60	153
Prog. 5 Welzijn, sport en cultuur	292	-66
Prog. 6 Inkomen en armoedebeleid	243	271
Prog. 7 Leefomgeving en milieu	-578	14
Prog. 8 Ruimtelijke ontwikkeling	10.448	9.922
Algemene Dekkingsmiddelen	-466	-728
Totaal mutaties programma's	10.220	9.820
Verrekening reserves		
Prog. 7 Leefomgeving en milieu	350	50
Prog. 8 Ruimtelijke ontwikkeling	-	700
Totaal mutaties programma's	350	750
Totaal mutaties baten en lasten	10.570	10.570

Verwacht rekeningssaldo

Saldo na vorige kwartaalbrief	301
Saldo deze kwartaalbrief	-75
Verwacht rekeningssaldo	226

5 Prestatie indicatoren

5.0 Programma Bestuur en dienstverlening

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
1. Samenwerkingsgerichte, verbindende en communicatieve bestuursstijl					
Prestatie-indicatoren					
1.1.1 - % geground verklaarde bezwaarschriften nav formele behandeling		15,0%	jaarcijfer	jaarcijfer	jaarcijfer
1.1.2 - % ingetrokken bezwaarschriften nav informele behandeling/mediation		90,0%	jaarcijfer	jaarcijfer	jaarcijfer

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
2. Burger is tevreden over moderne dienstverlening die de zelfredzaamheid van de burger ondersteunt					
2.1 - Tevredenheid burger over de dienstverlening binnen de gemeente		Geen meting in 2018	NB	6,95	NB
2.2 - Aantal klachten over gemeentelijke dienstverlening		50	11	NB	NB
Prestatie-indicatoren					
2.1.3 - % binnenkomende gesprekken KCC binnen 30 seconde beantwoord		70,0%	69,8%	70%	61,2%
2.2.2 - % e-mail binnen 5 werkdagen afgehandeld (via info@diemen.nl)		70,0%	NB	NB	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
3. Krachtig lokaal bestuur in samenhang met sterke regionale samenwerking					
3.0 - Oordeel burgers over goed gemeentebestuur		Geen meting	NB	NB	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
4. Verbeterd imago van Diemen bij bedrijven en inwoners door citymarketing					
Prestatie-indicatoren					
Algemeen - Waardering inwoners algemene gemeentelijke dienstverlening (verplicht)		7	NB	6,95	NB
Algemeen - Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening (verplicht) ³		6,5	NB	NB	NB
Algemeen - Apparaatskosten per inwoner (verplicht)		NB	NB	NB	NB
Algemeen - Kosten externe inhuur per inwoner (verplicht)		NB	NB	NB	Nb
Algemeen - % overhead		NB	NB	NB	NB

³ Landelijk gemiddelde is 6,9.

5.1 Programma Veiligheid en openbare orde

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
1. Bijdrage aan de verbetering van de veiligheid					
Prestatie-indicatoren					
1.1.1 - Aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren (verplicht)		NB	NB	NB	NB
1.1.2 - Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (verplicht)		NB	NB	NB	NB
1.1.3 - Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (verplicht)		NB	NB	NB	NB
1.1.4 - Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners (verplicht)		NB	NB	NB	NB
1.1.5 - Aantal vernielingen en beschadigingen openbare ruimte per 1.000 inwoners (verplicht)		NB	NB	NB	NB
1.1.7 - % bibobtoetsen over totaal aan aangevraagde vergunningen		90,0%	NB	NB	NB
1.2.2 - Aantal bemiddelingen bij conflicten tussen burens (m.n. koopwoningen)	2	6	3	5	8
1.2.4 - Aantal openbare ordemaatregelen	1	6	5	20	23
1.3.1 - Aantal harde kern jongeren per 10.000 inwoners (verplicht)		NB	NB	NB	NB
1.3.2 - % aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt (verplicht)		NB	NB	NB	NB
1.3.3 - % dat in enige mate overlast heeft van buurtbewoners (verplicht)		NB	NB	NB	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
2. Verhoogde zelfredzaamheid					
Prestatie-indicatoren					
2.1.3 - Aantal geworven en ingezette vrijwilligers die in het kader van het project Samen Veilig politie en/of brandweer ondersteunen		10	0	0	0

5.2 Programma Bereikbaarheid en mobiliteit

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
1. Voldoende parkeerruimte voor bewoners, bezoekers en werknemers tegen aanvaardbare kosten					
1.2 - Gemiddelde parkeerdruk in woonwijken (maximale bezettingsgraad) - Werkdagen: - Weekend:		90,0% 90,0%	NB	NB	NB
Prestatie-indicatoren					
1.2.1 - % maximale parkeerbezetting (Werkdagen) en 1.2.2 - maximale parkeerbezetting (Weekend) Winkelcentrum Kruidenhof		90%	NB	50-86%, 81-94%	NB
Kruidenbuurt		90%	NB	82-88% 79-88%	NB
Anne Frankwijk		90%	NB	73-82% 79-85%	NB
Biesbosch		90%	NB	63-84% 64-74%	NB
Polderland		90%	NB	63-76% 56-66%	NB
Akkerland		90%	NB	84-100% 84-104%	NB
Roggekamp		90%	NB	63-96% 68-82%	NB
Tarwekamp		90%	NB	64-91% 76-93%	NB
Vlasdonk		90%	NB	69-96% 75-96%	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
2. Diemen is een verkeersveilige gemeente					
2.0 - Tevredenheid verkeersveiligheid in de wijk		7,2	NB	NB	NB
Prestatie-indicatoren					
Algemeen - % ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig (verplicht)		NB	NB	NB	NB
Algemeen - % overige vervoersongevallen met een gewonde fietser (verplicht)		NB	NB	NB	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
3. Goede bereikbaarheid voor en doorstroming van lokale autoverkeer					
Prestatie-indicatoren					
Algemeen - Waardering bereikbaarheid bedrijfslocatie voor bevoorrading (verplicht)		NB	NB	NB	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
4. Goed openbaar vervoer					
Prestatie-indicatoren					
4.2.1 - Aantal toegankelijk gemaakte haltes		3	0	0	0
4.3.2 - Aantal haltes met DRIS-panelen		21	19	19	19

Toelichting afwijking prestatie-indicator

5.3 Programma Onderwijs en kinderopvang

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
1. Voldoende kans op brede ontwikkeling					
Prestatie-indicatoren					
1.3.1 - % van de geïndiceerde smalle doelgroepkinderen dat wordt doorgeleid naar een VVE-instelling ⁴		95,0%	NB	NB	NB
1.4.1 - Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	0,3	0,3	0	0	0
1.4.2 - Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	67	82	NB	NB	NB
1.4.3 - % vroegtijdige schoolverlaters t.o.v. deelnemers aan VO en MBO (erplicht) ⁵		2,7%	2,02	2,02	2,02

Toelichting afwijking prestatie-indicator

1.4.1 - Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)

De gemeenteraad wordt in november in het jaarverslag leerplicht geïnformeerd over de verzuimpercentages over het schooljaar 2017/2018.

1.4.2 - Percentage vroegtijdig schoolverlaters

Het percentage vroegtijdig schoolverlaters bedroeg in het schooljaar 2016-2017 2,02%. Dit is een definitief cijfer dat jaarlijks in maart definitief bekend.

⁴ Doorleiding betekent het percentage peuters dat een smalle doelgroepindicatie krijgt bij de GGD en daadwerkelijk wordt in geschreven bij een peuterspeelzaal. Deze cijfers worden jaarlijks via een VVE-monitor beschikbaar gesteld. Er is geen rapportage op kwartaalbasis.

⁵ Ieder jaar wordt rond 1 maart het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar gepubliceerd.

5.4 Programma Sociaal domein

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
1. Uniforme en integrale klantbenadering en -ondersteuning door de gemeente en haar partners					
1.0 - Klanttevredenheid over informatie, advies en cliëntondersteuning binnen de Brede HOED ⁶⁷⁸		NB	NB	NB	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
2. Kwalitatief goede voorzieningen binnen beschikbare middelen					
Prestatie-indicatoren					
2.1.1 - Gemiddelde doorlooptijd van het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen		25	NB ²	NB ²	NB ²
2.3.1 - Aantal bemiddelingen Diemen voor elkaar		60	NB ⁹	NB ⁴	NB
2.3.2 - Aantal geslaagde meldingen door Vroeg eropaf		40	6	6	10
2.3.3 - % succesvolle afgeronde minnelijke regelingen en WSNP-trajecten		70,0%	NB	NB	NB
2.3.4 - % schuldhulpdpssoers met schulden boven € 75.000		10,0%	NB	NB	NB

⁶ Uit onderzoek, uitgevoerd in 2016, bleek dat het onmogelijk is om deze indicator te duiden met één 'rapportcijfer'.

⁷ Door de overstap naar een nieuwe backofficeapplicatie is het nog steeds niet mogelijk om gegevens over 2018 uit de applicatie te genereren. Verwacht wordt dat deze gegevens in het 4e kwartaal van 2018 beschikbaar zijn.

⁸ Deze indicator is beschikbaar via Waar staat je gemeente. Ieder half jaar worden deze gegevens geactualiseerd. De meest recente cijfers gaan over de tweede helft van 2017.

⁹ DiemenvoorElkaar geeft jaarlijks aan hoeveel bemiddelingen er zijn geweest. In de derde kwartaal brief kunnen de aantallen van 2017 worden vermeld.

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
3. Alle doelgroepen binnen het sociaal domein participeren binnen eigen mogelijkheden					
3.1 - Aantal mensen dat uitstroomt naar werk		60	13	32	51
Prestatie-indicatoren					
3.1.1 - Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar (verplicht)	930	950	1000	1000	1000
3.1.2 - Aantal mensen geplaatst op een beschermt werken plek	0	6	2	2	2
3.1.3 - % netto participatiegraad van mensen tussen 15-67 jaar die een baan hebben (verplicht)	66	65,0%	66,1%	66,7%	66,7
3.1.4 - Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (verplicht)	338	300	331	331	331
3.1.5 - Aantal personen met een lopend reïntegratietraject per 10.000 inwoners (verplicht)	155	165	NB	NB	NB
3.1.6 - Aantal cliënten met maatwerkarrangementen Wmo per 10.000 inwoners (verplicht)	NB	NB	NB ³	NB ³	NB ³
3.3.1 - % jongeren 12 t/m 21-jarigen met een delict voor de rechter (verplicht)	2,39 ¹⁰	2,57	NB	NB	NB
3.3.2 - % kinderen in uitkeringsgezinnen (verplicht)	5,19	5,66	NB	NB	NB
3.3.3 - % melding kindermishandeling (verplicht) ¹¹	0,19	0,91	NB ¹²	NB	NB
3.3.4 - % achterstandsleerlingen 4 t/m 12-jarigen (verplicht)	8,5	8,5	¹³ NB	NB	NB
3.3.5 - % werkloze jongeren 16 t/m 22-jarigen (verplicht)	0,37	0,35	NB ¹⁴	NB ⁹	NB ⁹
3.3.6 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdhulp (verplicht)	8,2	8,5	7,8 ¹⁵	7,8 ¹⁰	7,8 ¹⁰
3.3.7 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdbescherming (verplicht)	0,7	1,2	0,9 ¹⁰	0,9 ¹⁰	0,9 ¹⁰
3.3.8 - % jongeren t/m 23 jaar met jeugdclassering (verplicht)	0,3	0,5	0,5 ¹⁰	0,5 ¹⁰	0,5 ¹⁰

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
4. Inwoners uit Diemen maken optimaal gebruik van hun (zorg-)netwerk en ondersteunen elkaar daarbij					
4.2.3 - Aantal deelnemers aan de mentoraats- en vrijwilligersprogramma's		40	44 ¹⁶	44 ¹¹	44 ¹¹

¹⁰ De indicatoren 3.3.1 t/m 3.3.8 zijn opgenomen in de basisset van de VNG. De ingevulde percentages zijn overgenomen van 'Waar staat je gemeente'. Niet alle kengetallen zijn echter logisch verklaarbaar of uptodate. Voor de begroting 2017 is daarom uitgegaan van het landelijk gemiddelde per indicator.

¹¹ Het percentage mishandelde kinderen tot 18 jaar dat bij Veilig Thuis is gemeld

¹² Veilig Thuis heeft de kwartaalrapportages teruggebracht naar een halfjaarlijkse frequentie. Over 2018 is nog niks bekend.

¹³ Deze indicator is beschikbaar via "Waar staat je gemeente". Deze is echter in 2012 voor het laatst geactualiseerd.

¹⁴ Werkloze jongeren komt ook vanuit "Waar staat je gemeente", echter is deze in 2015 voor het laatst geactualiseerd

¹⁵ Deze indicatoren (vanuit Waar staat je gemeente) worden jaarlijks gerapporteerd. De percentages betreffen het jaar 2017.

¹⁶ Over het aantal mentoraatsprogramma's wordt jaarlijks gerapporteerd. In 2017 waren dat er 44.

5.5 Programma Welzijn, sport en cultuur

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
1. Verantwoorde sportdeelname beschikbaar voor zoveel mogelijk inwoners					
1.5 - Aantal bezoekers Sportcentrum		200.000	55.000	111.000	140.000
Prestatie-indicatoren					
1.1.1 - Aantal uren verhuur		14.000	3.900	7.432	10.800
1.3.1 - % niet sporters (verplicht)	47,7%	45,0%	NB	NB	N.B.
1.5.1 - % actieve deelname verenigingsleven afgelopen 12 maanden	50,0%	50,0%	NB	NB	N.B.

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod					
Prestatie-indicatoren					
2.1.1 - Aantal betalende bezoekers van De Omval		7.500	4.212	6.706	7.611

5.6 Programma Inkomen en armoedebelid

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
1. Het tegengaan van armoede					
Prestatie-indicatoren					
1.1.1 - % van de huishoudens met kinderen in de bijstand maakt gebruik van de participatieregeling ¹⁷	49,0%	80,0%	NB	NB	NB
1.2.1 - % van de huishoudens in de bijstand maakt gebruik van de voorziening bijzondere bijstand ¹⁸		70,0%	NB	NB	NB
1.4.1 - Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen ¹⁹	30	28	NB	NB	NB

¹⁷ In verband met de overstap op een nieuw systeem in 2018 is het nog niet duidelijk in hoeverre deze indicator nog gemeten kan worden.

¹⁸ In verband met de overstap op een nieuw systeem in 2018 is het nog niet duidelijk in hoeverre deze indicator nog gemeten kan worden.

¹⁹ In verband met de overstap op een nieuw systeem in 2018 is het nog niet duidelijk in hoeverre deze indicator nog gemeten kan worden.

5.7 Programma Leefomgeving en milieu

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
3. Verbeterde duurzaamheid en leefbaarheid op het gebied van energie en milieu					
Prestatie-indicatoren					
3.1.1 - % hernieuwbare elektriciteit (verplicht) ²⁰		NB	NB	NB	NB
3.4.1 - Omvang huishoudelijke restafval in kg per inwoner per jaar (verplicht) ²¹		215	56,5	113,8	173,3

²⁰ Dit betreft een verplichte BBV-indicator, die niet te begroten is. De gegevens zijn nog niet op te halen van de website van KING.

²¹ Om te voldoen aan het landelijke VANG-programma (Van Afval Naar Grondstof) zal toegewerkt moeten worden naar 100 kg per inwoner per jaar in 2020. De maatregelen die in 2016 genomen zijn, volgens het raadsbesluit d.d. 18 februari 2016, leiden tot max. 5% extra afvalscheiding. In 2016 zijn de maatregelen volgens dit raadsbesluit gerealiseerd, komende jaren gaan we het effect hiervan monitoren.

5.8 Programma Ruimtelijke ontwikkeling

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
2. Divers en toekomstbestendig woonaanbod voor starters en bestaande inwoners					
2.1 - Omvang voorraad sociale huurwoningen, in beheer van woningcorporaties		2.681	2.669	2.669	2.669
Prestatie-indicatoren					
2.2.1 - Aantal verstrekte startersleningen		50	0	0	NB
2.2.2 - Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (verplicht)		41 (4,0%)	24	NB	NB
2.2.3 - % demografische druk (verplicht) ²²		NB	NB	NB	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
3. Aantrekkelijk ondernemingsklimaat					
3.3 - Oordeel van ondernemers over kwaliteit gemeentelijke dienstverlening		NB	NB	NB	NB
Prestatie-indicatoren					
3.1.1 - Aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar (verplicht)		NB	NB	NB	NB
3.1.2 - Waardering vestingsklimaat gemeente (verplicht)		7,2	NB	NB	NB
3.1.3 - Waardering ondernemingsklimaat gemeente (verplicht)		6,5	NB	NB	NB

Indicatie van het behaalde resultaat door te kijken naar:	Nul meting	Begroting 2018	Realisatie 2018 t/m		
			1e kw	2e kw	3e kw
4. Vergunningaanvragen worden snel, juist en digitaal afgehandeld					
4.1 - % van de Wabo vergunningaanvragen dat binnen 6 weken wordt afgehandeld ²³		75%	75%	75%	70%
4.3 - % van alle Wabo-aanvragen dat digitaal wordt ingediend (inclusief APV en drank & horeca)		90% wabo 70% APV/ D&H	95% wabo 70% APV/ D&H	96% wabo 70% APV/DH	95% wabo 70% APV/DH

²² Dit betreft een verplichte BBV-indicator, die niet te begroten is. De gegevens zijn nog niet op te halen van de website van KING.

²³ Wettelijke termijn is 8 weken. 3e kwartaal afname door ziekte medewerker

6 Raadsbesluit